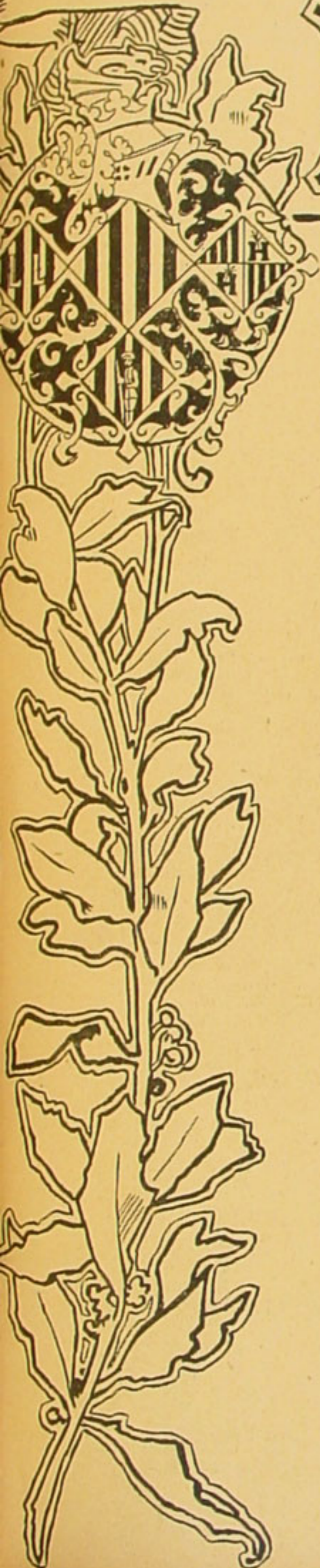

LA IL·LUSTRACIÓ

Preu:
UNA
pesseta.

LLEVANTINA

REVISTA ARTISTICH-LITERARIA

DE

CATALUNYA, VALENCIA, BALEARS Y ROSSELLÓ

Any II

Barcelona, 1.º de Juliol de 1901

Núm. 17

ART CATALÁ. — ESCULTURA DE ARNAU.

SUMARI

GRAVATS: Regates, per J. Llaverias.—Hipòdrom de Barcelona: Les festes d'enguany.—Joseph Lluís Pellicer, † lo dia 15 de juny.—Croquis barcelonins, per Pellicer: La professó de Corpus (De *El Siglo*).—Historia de Catalunya: La reconquesta, dibuix inèdit de J. Ll. Pellicer.—Lo Monestir de Sant Cugat del Vallés y la societat choral «La Lira»: Secció de noys y noyes: Secció d'hòmens: Claustres del Monestir.—Salvador Busquets y Soler, honorable tarrasench, † lo 1er de abril ultim.—Retrat y firma de A. Fourés.—Emblema de Jourdanne.—Sagell de la Escola Audenco.—Emblema de Fourés.—Retrat y autògraf de Jourdanne.—Detall de Carcassona.—Penó de la Escola Audenco.—Monument á Fourés, en la ciutat de Tolosa.—Gent de casa, per Mariano Foix.—Esculptura, de Arnau.—Caricatures.

TEXT: Crònica de Catalunya, per Ferrán Agulló y Vidal.—Joseph Lluís Pellicer, per E. Canibell.—Exposició de trufes é industries derivades, per Francisco X. Tobella.—En Salvador Busquets de Tarrassa, per J. Soler y Palet.—Germanor catalano-provençal: VIII, Lo Llenguadoch en lo felibrige, per Víctor Oliva.—Dins una «villa» romana (sonet), per Miquel Costa, pbre.—Nostres gravats.—Avis.—Sport, per J. Elías Juncosa.—Bibliografia.—Publicacions rebudes.—Cartell del certamen literari de Olot.—Curiositats y passatemp.—Anuncis.

AVIS

A causa de dificultats presentades á última hora y á fi de no retardar més temps la sortida del present número, nos es impossible acompanyar ab lo meiteix la pessa de música que se acostuma, quina omissió confiem dispensarán los nostres benvolguts abonats.

L'Hipòdrom de Barcelona.—Polo Club.—Festa de la temporada.—Polo.—Carreres.

Los dies 9 y 13 de juny passat tingueren lloch al Hipòdrom les festes que cada any s'hi organissen, que atrauen á n'aquell lloch un públich escullidíssim entre la millor societat barcelonina.

S'hi jugá un partit de polo, extraordinariament disputat y animat com poch s'hi veuben, en lo que hi prengueren part los senyors don Lluís López (capità), don Juli Lay, don Manel Vehil y don Paul de la Cruz, que formaven lo bando blau, y don Joan J. Ferrer (capità), don Enrich Zoeller, don Pere La Rosa y don Joan de Urruela, pel bando vermell. Acabat lo temps reglamentari quedaren empatats los dos *teams* per dos goals cada un. Lo diumenge següent se repetí'l partit, adjudicantse la victoria al bando vermell, que l'obtingué després d'una lluyta ben renyida. Sortejat entre'ls quatre guanyadors, s'otorgá'l premi dels Prínceps d'Astúrias á don Enrich Zoeller.

Los dos dies indicats s'hi feren també diferentes carreres, principalment militars y alguna de *ponies* del polo, essent algunes d'elles forsa disputades y despertant l'entusiasme del públich, que seguía ab interés los diferents detalls.

La concurrencia era distingidíssima, veyantse allí tot lo món elegant barceloní; les més belles senyorettes lluhian *voliettes* encantadores, omplint la tribuna, que semblava un ramell de flors qu'enlluernava la vista y alegrava los cors. No citarém noms ja que n'hi há prou ab fer constar que les més distingides families de la nostra ciutat hi tenian la seva representació y per cert ben lluhida.

La *pelouse* estava plena de carruatges de totes menes, abundantí's luxosos trens que daban al lloch l'apariencia en certs moments d'un Hipòdrom del extranger. Entre'ls breaks, carretel·las y charrettes, s'hi veyan també automòvils, bicicletes y bon nombre de cavalls montants per la joventut sportiva barcelonina.

Al desfilar tot aquest conjunt per la Granvia, fins anar á omplir lo Passeig de Gracia en tota la seva extensió, quedavan patentades una vegada més les moltes simpaties que compta la aristocrática societat Polo Club, l'interés ab que son mirades les seves festes y l'acert en la elecció de la concurrencia.

Nosaltres, al dedicar una part d'aquest número á recordar tan simpática festa, dediquém també un benvolgut recort á la societat, y des de aquestes columnes li endressém la més sincera felicitació pel éxit obtingut en les seves festes del Hipòdrom de la nostra ciutat.

J. ELÍAS JUNCOSA

BIBLIOGRAFIA

(En aquesta secció s' donarà compte de tots los llibres que ns envien autors ó editors.)

MATERIALES Y DOCUMENTOS DE ARTE ESPAÑOL.—Any I.—Quadern núm. 12.

Aquesta interessant obra que's publica baix la direcció artística de Mira Leroy, acompanya junt ab les vuyt lámínes que forma aquest quadern, totes interessants y artístiques, lo que demostra'l bon gust de aquella direcció, lo prospecte pera l'any según de la seva publicació. En ell se presenta la direcció coratjosa y animada, y després de copiar los judicis que ha merescut de la premsa y de una taula recordant les obres publicades fins avuy, anota les ventatjes de que disfrutaran los seus subscriptors durant lo curs del según any.

Aquestes, que son realment tentadores, sentím nosaltres no poder reproduhirias per falta d'es. ay.

RECUERDO DE BARCELONA.—Colecció de 25 fototopies escullides.—Llibrería de M. Parera.—Ronda de la Universitat, 12. Barcelona.

Lo ben presentat album de 25 fototopies que la important casa M. Parera ha publicat ab lo nom que

serveix de capsalera á aquesta nota bibliográfica es ben bé merexedor de la acceptació que no dup-tém en assegurar merexerá al públich en general y particularment als que vulgan guardar un recort de aquesta populosa y bonica ciutat de Barcelona, avuy la primera d'Espanya per tots conceptes y á la que tanta predilecció demostren los extrangers.

L'obra está molt pulcrament presentada, essent solsament una llástima que alguna de les fototopies no estigui del tot ajustada á la época actual.

Aquest hermós album se ven per tot arreu á 4'50 pessetes.

BUSCANT... XICOTA.—Monólech humorístich de bona mena, escrit en prosa y vers per Emili Pascual y Amigó.—Barcelona.—Biblioteca de La Barretina. Molas, 24, entressol, 1.ª—1901.

L'autor de aquest xerit monólech es prou conegut y ja sab tothóm los punts que calsa. Per axó no'ns esforcarem en elogiar la seva obra.

Buscant... xicota, está ben ensopogat y creyém que dexará satisfeta á quants lo vegin posat en escena.

Sobre tot es moral y fuig completament de aquelles frases y paraules que tan mal fan á les orelles de molta gent.

Nosaltres nos complaühém en felicitar al senyor Pascual y l'encoratgém per á que no sigui aquest l'ultim.

CANÇONS CATALANES, originals de Narcisa Freixas.

—Cançons 5.ª y 6.^a

Aquestes dues cançons venen á aumentar la bonica colecció que ab un entusiasme que enamora ve publicant la seva distingida autora senyora Freixas.

La primera se titula *La barca* y es lletra del celebrat poeta Apeles Mestres, y l'altra, qual lletra es del canonge mossén Collell, porta'l nom de *L'ombra de Nazareth*.

PUBLICACIONS REBUEDES

La *Revue Franco-Italienne et du Monde Latin*, ab quin ultim número comensa un treball que titula *España contemporánea*, que promet ser important; del que pensém ocuparnos un altre dia.

En lo número 54, corresponent al mes passat, la *Revue franco-allemande* publica la primera part d'un treball escrit en llengua francesa per Léon Bazalgette que titula *Une autre Espagne*, en lo que's fa un estudi crítich, elogiantlo en gran manera, del drama del nostre compatriota Jaume Brossa titulat *Les sepulchres blancs*.

La revista granadina de literatura y art, *Idearium*, ha publicat lo seu número 25, que es superior, si cap, als anteriors. Está dedicat á les festes de Granada y conté numerosos fotografats y variat text.

La important revista mensual de Vich *La Veu de Montserrat* porta ab lo seu número 6 del corrent any lo següent sumari que recomaném als nostres llegidors:

L'Assamblea de Tarrassa, per un delegat.—Contribució a l'història del Correbou, per Lluís B. Nadal.—Recorts de la dominació árabe en la Comarca de Lleyda, per Joaquim Vilaplana.—La Samsritana, poesia, per Martí Genís y Aguilar.—Crònica

LA ILUSTRACION LLEVANTINA

ANY II.

BARCELONA, 1.er DE JULIOL DE 1901.

NÚM. 17.

REGATES, PER J. LLAVERIAS.

CRONICA DE CATALUNYA

Si dues comarques, lo Vallés y part del Gironés, no haguesen suferit los efectes de la pedregada, la cullita de blat d'enguany sería de les millors que ha tingudes Catalunya: les tardanies se sembrarán ab bon tampir, y les vinyes, ufanoses ab sa verda pampolada, prometen donar més vi del que cabrà en los cellers no buydats encara per la falta de vendes.

Lo problema de la viti-vinicultura, ha de costar molt de resoldre en bé del pagés, perque aquest, com sempre, topa ab los polítichs atents no més á cobrar rebuts per á omplir les arques. Los drets de consums tancan al vi la porta de les grans ciutats, únich mercat que'ls hi há quedat, perduts los de França y de les Antilles y no gayre propicis los altres.

S'hauria de remoure la opinió més de lo que's remou; s'hauria de portar al convenciment de tothóm la imperiosa necessitat de conseguir reformes. Per á obtenirles, cal fer una mica de fressa: que'ls hòmens de la política espanyola no cedexen més que á devant de la imposició ó del temor de sufrirla.

Ara meteix, ab motiu de la subasta de les contribucions de Barcelona, á la que seguirán segurament les de les altres provincies catalanes, impossibilitant per molt temps la celebració d'un concert económic ab l'Estat, trobém que no's fa tot lo que s'hauria de fer per salvar lo perill. Cal recordar tot lo succehit des de vint anys enrera per á convences de que les peticions fetes ab telegrams y per comissions, no conseguexen més, quan conseguexen molt, que arrancar promeses may cumplertes.

Tot lo que's vulga conseguir de lo molt y just qu'es demana s'ha de fer formant opinió, y ab l'esclat d'aquesta. Per sort, va extenentse per tot Catalunya, la convicció del que dihém y hem d'esperar que l'anyada siga bona, tant bona com la del blat, encara que pedregui en algunes encontrades.

* * *

S'ha inaugurat en lo Parck la Exposició de carbons minerals espanyols, organizada per la Diputació provincial. L'acte, cele-

brat lo día 26, sigué lluhit com tots los actes oficials. Lo pensament de la celebració de aquest concurs de carbons minerals espanyols, no podia pas ésser més oportú y convenient: l'alsada dels cambis, que seguirá per desgracia si seguexen la passivitat y les complacencies del govern, obligará als industrials á consumir carbons espanyols, acostumantlos á servirsen ab ventatja sobre'ls estrangers, en les màquines fixes al menos. Però perque la Exposició donguís resultats que se n'esperan, es imprescindible organisar los anunciats concursos de fogayners per ensenyárloshi com deuben manejar los carbons espanyols: en axó's tanca'l profit de la Exposició.

Ara, Exposició y concursos, exemples y encoratjaments, tot será debades sense'l desenrotllo d'un plan d'obres públiques que faciliti y abaratexi'ls transports, y per lograr axó, es precis primer enderrocar lo regim centralista que tot ho mata.

Los múltiples problemes á resoldre á Espanya, tenen tots una metexa incògnita.

* * *

Ha mort en Joseph Lluís Pellicer; res hem de dir aquí del gran mestre, del artista que dexa á Catalunya un buyt immens y en l'ànima de tots sos amichs lo dolor y l'anyoransa per sempre. En los diaris, y en altre lloch d'aquest número, s'ha fet prou la biografía d'En Pellicer, s'han recordat sos treballs, la enteresa del seu carácter, son amor immens á Catalunya, los epissodis més notables de sa vida; per ferla ara á corre-cuyta, y ab espay limitat, m'hauria de dexar masses coses.

Dormi en pau lo mestre dels dibuxants, l'artista de gran cor: y recordemlo sempre com á exemple de patriotisme y d'honoradesa.

¡Pobre amich! ¡un més que desfiles cap á la ignota vía; un més dels que feu que á cada punt ens trobém menys y més mesquins los que quedém de tants com ens acoplarem antany!

FERRÁN AGULLÓ Y VIDAL.

JOSEPH LLUIS PELLICER

CATALUNYA ha perdut en ell una figura important; pot ser la més arrodonida de condicions en l'estat present de la cultura catalana. Modest y senzill per natural, era intel·ligent, no sols en les Arts, sinó també en Lletres, Filosofia, Política y Sociologia, no essent pas llech en Ciències; tot lo qual solia concordar bé, sostenint sempre un criteri amplíssim, de home consensut y rahanable que'l feya ben simpàtic y atractivol.

Era un artista fortament erudit, pro d'erudició ben pahida, que'l privá de pendre lo posat del savi, per á ésser l'home dels temps viscuts. Posseshint una ilustració extraordinaria y sòlida,

sabía intervenir en tot y de tot podia parlar ab lo conexement del home experimentat de nostra rassa; sempre discret, reflexiu, observador, expansiu ab sobrietat y abundós en la noblesa de sentiments.

Axís los seus judicis resultavan d'una severitat y una exactitut hermosíssimes, adhuc en la forma planera, senzilla y poch brillant d'expressió en que catalanament se produhía.

Visqué llargues temporades, treballant en distints llochs de la península y en les primeres ciutats del exterior, estimat y respectat de tothóm, compenetrantse ab los païssos y les rasses,

HIPODROM DE BARCELONA

LES FESTES D'enguany

JOSEPH LLUÍS PELLICER

† LO DÍA 15 DE JUNY.

sense que d'aquelles estades n'hagués dut aquí l'enamorament embafador que sol traduhirse contra la terra nadiua. Axó unit a la seva fatlera d'estudiar sempre en les revistes, en lo llibre y en la Naturalesa, — no dexant tema ni problema per indiferent, — l'havian fet un home a la moderna, ben apte per a la nostra terra, en los temps que corrém.

Fill de Barcelona, dexeble del simpátich y bon pintor En Martí y Alsina, era en sa joventut un radical y axelabrat de fantasia bulliciosa enamorada de l'Art y de la terra catalana. Anà a estudiar a Roma dintre'ls anys 1860, sense que s'empeltés la tendencia académica, a despit de la base dels seus estudis — arquitecte ó mestre d'obres, — que al meu modo de veure's traspua sempre en los treballs d'En Pellicer y constituexen part de la fermesa que los avalora. Al tornar de Roma esclatava la revolució de setembre de 1868, y en aquell devassall d'expansions que tal acontexement ocasioná a Barcelona les més de les vegades, hi figurá en Pellicer ab lo doble caràcter del polítich revolucionari que no's podia sostreure als sentiments d'artista y de catalá enamorat dels recorts històrichs, gracies a lo qual, evita algunes destruccions, fins corrent perill la seva vida al oposarse a la onada popular.

Comensá a comunicarse ab lo públich cap al any 1865, ab lo pseudonim *Nyapus*, entre aquell nucleu brillant y sugestionador dels «Pitarra», Roure, Padró, Almirall, Robert, Feliu y Codina, Llanas, etc., que tenían per editor al vell López, a qui no's pot pas negar lo do d'haver sabut descobrir tants xicots, més tart hòmens de valúa, lo qual junt ab lo domini que tenia sobre lo gust del públich, li permetia crear popularitats, cosa difícil en aquesta terra iconoclasta per vici, quins fills poch donan, abans dels vinticinch anys, mostra clara de ses aptituds definitives.

Després del 1870, en Pellicer apareix firmant caricatures molt discretes y treballs serios en importants periódichs de Madrid. Allá prengué relleu la seva personalitat artística omplint d'interés les planes de la *Ilustración Española y Americana*, sobre tot durant la guerra carlina, y més tart, en la de Bulgaria, quines dues campanyes seguí ab l'album sota l'axella, fent apuntes per tot, omplint tament l'Europa ab los seus dibuxos plens de vida, sorpresos del natural, molt més expressius que totes les relacions dels corresponsals ó reporters. La seva fama quedava feta y les millors publicacions de París y de Londres sollicitavan la col·laboració d'En Pellicer, quina activitat abastava per a servir a tothom, rublint les planes de les *Ilustracions* d'un immens caudal de notes gráfiques interessantíssimes de la vida social de la segona meytat del sigle XIX.

Del nostre artista es aquest l'aspecte més vistós, quina característica es la veritat y la solidesa, manifestades ab la més gran simplicitat.

Vivint al estranger, cada vegada que retornava, la seva observació d'artista cullia nous temes de jayent barceloní. Y al establirse definitivament entre nosaltres, sorprengué gran quantitat de assumptos de color local, verges molts d'ells y, quan no, may tocats, may vistos per cap altre artista ab la grandesa de concepció y d'aspecte que ell sapigué trovarhi; tot ajuntantse a la realitat. *La Rambla de las Flors*, *La Professó del Corpus*, *Lo nou Mercat del Born*, *La sortida de missa a Sant Jaume*, los grans dibuxos al gouache de quan ens visitaren los periodistes italians, y molts altres temes ens guardarán de mentir.

Mentres la llista dels seus treballs de dibuxant estaria composta de molts milers de títols, les seves obres de pintura son escasses: no passarán d'una quarentena. En elles hi domina una tónica trista en lo tema y en lo color. De sos tres quadros més celebrats lo primer, fet cap al any 1868, que es lo titulat *Zito... silenzio*, es de vespre, y sent forsa aquella nota; lo segon y tercer, pintats cap al any 1880, son *La sortida dels quintos en la estació de Monzó, en un dia nivol*; es dibuxat y colorit magistralment; la seva tristura s'imposa. Lo que du per títol *El nostre pa de cada dia*, es una nota brillant, atractívola, pintada a ple sol. L'amargor de les injustícies socials s'hi trasparenta ben bé en tots tres, lo meteix que en totes les obres espontànies d'En Pellicer.

Com a dibuxant té dos aspectes: ilustrador del llibre y del

CROQUIS BARCELONINS, PER PELLICER.

LA PROFESSÓ DE CORPUS. — (De *El Siglo*)

periòdich, que es ahon ha estat més abundós en producció; d'altra part, es digne de mentarse lo seu conreu de la caricatura. En aquest punt la disecció y lo talent suplían la falta de humorisme gràfic, que sol distingir al caricaturista, per a reeixir en los dibuxos lo pensament de l'home reflexiu que ab esperit de justícia fuetja lo mal, y si no sab fer riure, fa pensar y avergonyeix als dolents.

Posat en Pellicer dintre un medi com lo de Barcelona, que si es petit per a les Belles Arts es forsa important per a les Arts aplicades, tingué ocasió de manifestar l'amplitud dels seus coneixements. Quan ell ó en Soler y Rovirosa dirigiren ó intervingueren en cavalcades ó festes públiques d'altre mena, aquexes s'assenyalaren per l'Art, l'enginy y lo bon sentit, essent notes locals de valú superior. En Pellicer s'identificá sempre ab lo tema y ls elements, de tal manera, que ls seus coneixements d'artista se fonían, de tan encaxats, dintre de la técnica que'l reclamava, ja fos la imprenta, la cerralleria, la fusteria, la cerámica, etzétera. En aquest punt, fora l'arquitecte Oliveres, ningú l'ha igualat entre nosaltres. Sa discreció peculiar may l'ha dexat decaure, axís il·lustrant llibres y periòdichs, fent caricatures ó pintant quadros, decorant establiments com l'«Asilo Durán» y la «Biblioteca Arús»; lo meteix projectant y dirigint lo carro alegòric de la cerimonia oficial de inaugurar lo monument d'En Clavé y'l de les corones del enterro del gran Frederich Soler, com quan l'any 1870 decorava l'escenari del teatre del «Circo Barcelonés», per a celebrarhi lo primer Congrés espanyol de la famosa Associació Internacional dels Travalladors, trayentli al escenari l'ayre de convencionalisme teatral, per a donarli lo caràcter adequat. No se serví d'altres elements decoratius que les propies eynes del treball, les més rudes y vulgarisades, empró compostes de manera que malgrat la cruesa dels materials y lo poch estètic de les formes, desapareixia la vulgaritat del realisme en aquell armònic enfilall de cabassos d'espart, gavetes, arpiots, pales, cordam, currioles y tot lo més granat de les eynes de fatiga.

Per les Belles Arts hi sentia forta vocació, com se demostra pel sol fet d'haverse convertit aquí en lo primer dibuxant de figura humana, empró posat dintre l'element barceloní, ell, catalá de cor, atés a la importancia de la Industria y de les Arts a Catalunya, tenia un amor gran per a les Arts aplicades, veyent en elles un recurs de primer ordre per a fer surar la nostra producció, font de la riquesa actual, en la competencia dels mercats. Ell creya una necessitat de la Industria — com axí es — l'assimilarse lo coneixement de les Belles Arts per a arribar a la altura dels productes forasters en la presentació y'l gust.

D'aquí ve que dediqués tanta atenció al *Institut Catalá de les Arts del Llibre*, del que n'era President, y un dels fundadors. Lo seu pensament d'aplicar l'Art a la Industria ¿ahon millor podia realisar-lo que ahon hi tenia lo seu fort? L'article d'entrada ab que comensá la *Revista Gráfica* de 1900, escrit d'En Pellicer, demostrá quan possessionat estava del alcans dels propòsits del Institut, article que en son fons es tot un programa d'amor a les Arts aplicades y a la nostra patria.

Com a resultat natural de la cultura que'l distingia, En Pellicer ademés era escriptor, y certament, de bona soca; no pas per efecte de la corrent que enhorabona ha dut a nostres artistes a crear una nota literaria ben especial, donchs ja en 1879 en lo memorable *Diari Catalá* escrigué articles y correspondencies que revelavan una má experta, y un seny ben clar, francament decantant al autonomisme. En la càtedra del Ateneu, en les planes de *La Vanguardia* y de *La Renaixensa*, ha ben probat la seva trassa d'escriptor, tot exprimint idees y generositat.

Des de París s'adherí al primer acte de dexoniment de la política catalana: lo Congrés Catalanista celebrat a Barcelona en 1880. Havent exit d'aquell acte trascendental lo propòsit d'alçar un monument a En Pau Claris, en la Plaça d'Urquinaona ó en la Real, contantse ab benefactors que pagavan los materials, mentres l'escultor Rossendo Novas se ofería a treballar la estatua, En Pellicer, a París, projectava lo monument per amor a la patria. Y si no té Barcelona aqueix tribut al gran defensor de nostres llibertats, que en res hauría castigat los fondos comunals, se deu a las dificultats posades per En Rius y Taulet essent alcalde primer.

Autonomista convenut y polítich radical, estava lluny del fanatisme cego, y sostenia lo criteri de la tolerancia; dolguentse al veure lo país víctima dels temperaments extrems y dels hòmens arruxats.

Estant de ple dintre la realitat com a polítich era entre somniador y oportunista, bo y pressentint un més enllá. Donchs tal volta en alguns sigles no's realisin los ideals de justícia que'l seu esperit noble pressentia. Empró se trovava ben encaxat en la política de las reivindicacions catalanes, y ell, republicà per avuy, suspirava per demá en una millora de sistema polítich, que pot oferirse a la consideració dels enemichs del catalanisme que no saben veurehi més que reacció y clericalisme en els nostres amples ideals.

Les seves devocions eran l'Art y la Patria, lo Be y la Amistat, a les que espontani ofería lo seu valer en totes ocasions sacrificanhi la tranquil·litat, qui no conegué may lo repós.

La mort l'ha privat d'acabar una bona serie de travalls, que d'anys ha acaronava, consistentes en la il·lustració de la *Historia de Catalunya*, feta per compte propi, sense imposicions de ningú.

Lo seu talent d'artista y lo seu cor de catalá, haurían cristallit en ella produhint un conjunt interessantíssim, may més oportú que ara.

El pas d'En Pellicer per la vida dexará rastre d'un talent y una activitat fecundes. Que no sempre's pot dir axís dels hòmens de fama.

E. CANIBELL.

Orgullosas nissagas forasteras
devallant jorns y nits mataix que pluja,
quaranta colzes del Montgrony per sobre
la nostra terra en mar de sanch sepultan.
Mes damunt d'aquex mar, com arca santa,
curava l'esperit de Catalunya.

La mar va fíndeus revenint la terra:
y Wilfred, devallant de las alturas,
fent d'arada la espasa, en ella enfonza
las mataixas llevors d'altras centurias,
y allà a Ripoll, pera salvarnos sempre,
l'arca s'hi va quedar de Catalunya.

Angel Guimerà

HISTORIA DE CATALUÑA. — LA RECONQUENTA,

Dibuix inédit de J. Lluís Pellicer

per a la obra *Fets memorables de Catalunya*, per Francisco Flos y Calcat.

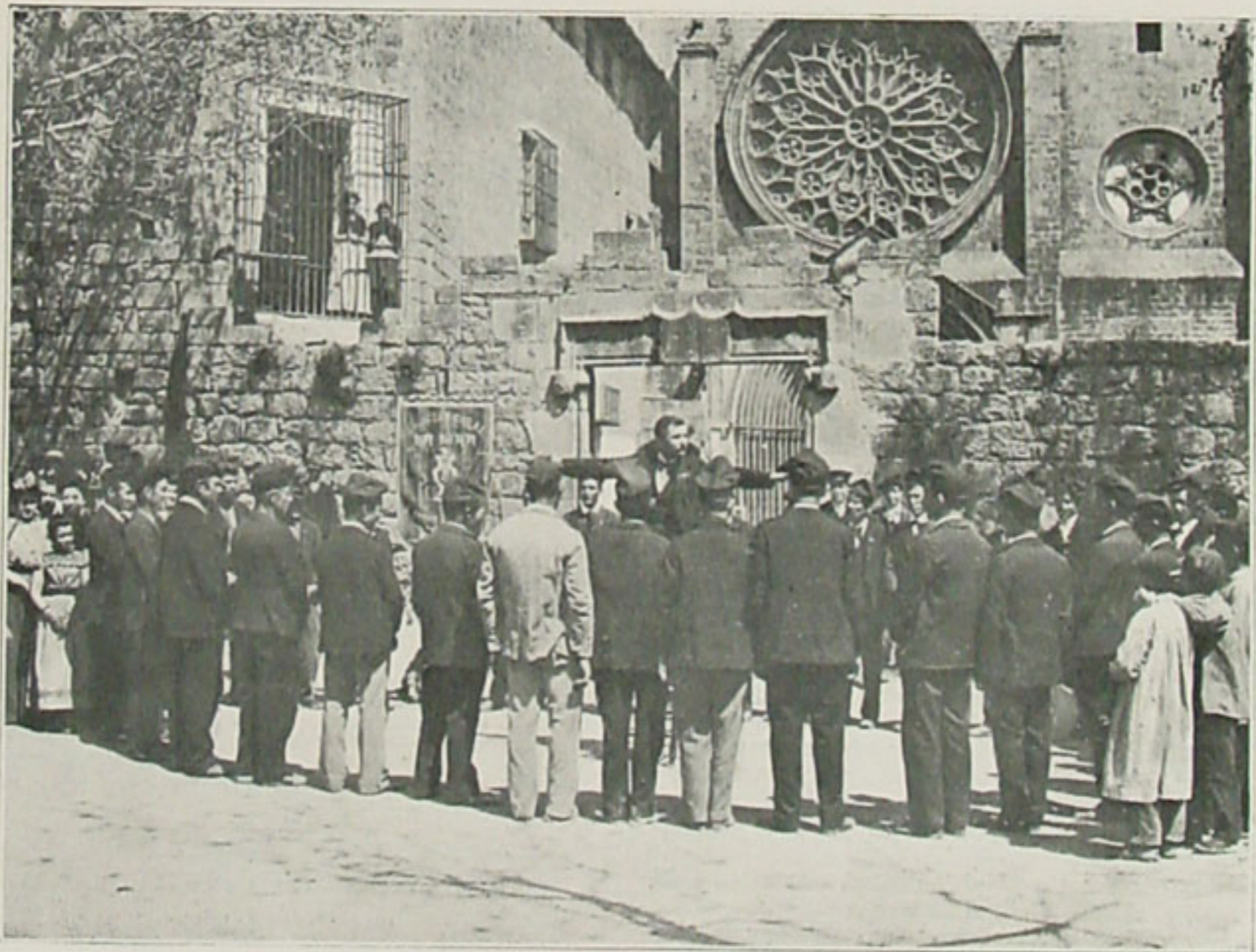
Lo Monestir de Sant Cugat del Vallés

Y LA SOCIETAT CHORAL

LA LIRA

SECCIÓ DE NOYS Y NOYES

SECCIÓ D'HÓMENS

CLAUSTRES DEL MONESTIR DE SANT CUGAT DEL VALLES

En Salvador Busquets, de Tarrassa.

L'últim dia del darrer abril, morí a la ciutat de Tarrassa, d'ahon era fill, lo conegut industrial don Salvador Busquets y Soler, quina personalitat com a pensador y home d'estudi, conexedor especialment del gran problema modern, ó siga de la qüestió social, sinó fou en vida, molt remarcable, ab tot y ses publicacions y gestions encaminades a millorar la condició de la classe obrera, dins del cercul en que's movia; s'ha posat ben de relléu, al morir als 62 anys d'etat, dexant tota sa fortuna, que's suposa d'uns 60.000 duros, per a obres benéfiques, entre les que hi sobressurten algunes institucions quasi desconegudes a Espanya y verament útils y pràctiques.

Socialista catòlich, lo senyor Busquets, identificat ab les Encicliques de Lleó XIII referents al problema obrer; després d'haver popularisat, traduhintles y publicantles en forma assequible, les opinions del Sant Pare, de varis Prelats y d'alguns filòsofs extrangers y espanyols sobre tan interessant materia; després d'haver pres part en los Congressos Catòlics d'Espanya y en altres concursos de França, defensant en ells son especial modo de veure y de tractar la qüestió obrera; després de fundar a Tarrassa una Cooperativa per a la venda de pa, de tan bon resultat que ha anat extenentse fins a ésser una Cooperativa que comercia ab tota mena de comestibles, bebestibles y combustibles; ha confirmat ab son testament l'amor que dugué durant tota sa vida a la classe obrera, dexant una gran casa, situada a la Plaça Major de dita ciutat, ab destí a una Escola d'Arts y Oficis per a la que també ha llegat sa biblioteca; diferents llegats a les societats de beneficencia de Tarrassa, aytals com l'«Hospital y Casa de Caritat de Sant Llätzer» y «Los amigos del enfermo», societat encarregada de edificar un convent que ja s'está acabant per a les Germanes Josephines dedicades a vetllar malalts; y, per fi, lo restant de sa important fortuna per a la construcció d'un Asil a càrrech de les Germanes Paüles, en lo quin s'hi recullirán los fillets dels obrers, quals pares hagin de deixarlos sols a casa

per a acudir a la fàbrica ó al taller, y a més los inválids de treball de la classe jornalera.

Lo senyor Busquets fou home de moltes idees en benefici de la cultura general, y especialment de la classe proletaria. A sa iniciativa's degué la fundació del acreditat Banch de Tarrassa, y moltes altres institucions s'hagueren vist realisades mercé

a sa iniciativa y activitat, si s'haguessen secundat per sos compatricis. Particularment quen pertenesqué a aquell Ajuntament treballá infructuosament en favor de la creació d'unes escoles obreres amparantse en una lley d'En Moret en que'l senyor Busquets de bona fe confiava, y ademés projectá unes habitacions obreres basades en la forma adoptada a Alemany y França, que no pogueren portarse a cap per motius de carácter econòmic.

Ultimament creá'l senyor Busquets lo Sindicat Agrícol Comarcal de Tarrassa, merexent per axó los elogis de la premsa y'ls molt laudatoris y honrosos que l'hi dedicá lo senyor President del Institut Agrícol Catalá de Sant Isidro.

Les més importants publicacions que ha dexat son, un *Programa de reformas sociales basado en la Encíclica «De conditione opificum»* y una *Solución científica y práctica para harmonizar el capital y el trabajo*, quin últim escrit fou premiat en un

Certamen del Ateneo Tarrassench.

Aquesta es la obra d'un home que, en vida y per testament, demostrá'l sentit pràctic de la gent de la nostra terra. Deu misericordiós l'hi hagi premiada allá en l'altra vida. Empró que'ls hòmens no l'oblidin. Que'ls tarrassenchs donguin probes de reconexement, a lo que per la ciutat feu lo nostre compatrici.

Per ma part agrahexo a LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA, l'honra que espontaniament tributa al malhaurat tarrassench senyor Busquets, sentint solsament que per haver demanat a ma pobre ploma aquesta mal girbada biografia, no's vegin més honrades sa bona memoria y la present publicació.

J. SOLER Y PALET

SALVADOR BUSQUETS Y SOLER,
HONORABLE TARRASSENCH, † A DITA CIUTAT LO 1er DE ABRIL ULTIM.

GERMANOR CATALANO-PROVENÇAL

VIII

LO LLENGUADOCH EN LO FELIBRIGE

Als llaços de germanor etnològica y literaria que varem senyalar entre Catalunya y Provença, hem de juntarhi lo llaç d'agrahiment històric que'ns uneix ab lo Lenguadoch.

Aquest agraument, aquesta simpatia tenen llur origen en los principis de la Edat mitjana, quan eran feudes del regne d'Aragó boy tots los comtats del mig-dia de França.

En la creuada contra'ls albigesos, defensats per En Ramón, comte de Tolosa; En Roger Bernat II, lo *Gran*, comte de Foix; En Gastón de Bearn; En Bernat, comte de Carcassona; lo senyor de Comminges y altres nobles provençals y llenguadocians, En Simón de Montfort, director de la funesta guerra, prengué Muret en 1212, y vegentse aleshores lo bon comte En Ramón ab' sols dues plaças fortes per a defensarse, demaná auxili a son cunyat, lo Rey En Pere I, de la corona d'Aragó.

Al pendre sa defensa, nostre ilustre monarca no anava a protegir tan sols a un vassall fidel, a un parent estimat, anava a sostenir la influencia dels catalans a les terres llatines de França, a meréixer lo títol de *Gran*, que l'hi ha donat la historia.

Ab tot, los esforços foren inútils; l'epopeya, començada ab fortuna pel cartell de desafió enviat al de Montfort, pel gran nombre de partidaris d'aquest que s'empasaren al partit d'En Pere després de ses primeres victories, acabá funestament al peu de les fortificacions de Muret, assetjada per nostre rey, qui morí defensant la causa de la rahó y de la justicia lo 12 de setembre de 1213.

Abans, en los segles XI y XII, los catalans havían reivindicat lo comtat de Carcassona com feude reyal, y, més tart, a mitjans del 1300, quan los carcassonins defensaren llurs últimes llibertats cíviqes contra'ls reys *franchimands*, demanaren protecció y ajuda als reys de Mallorca.

Molt després, aquesta germanor, en lloch de renuarse a la

EX·LIBRIS

GASTON JOURDANNE

EMBLEMA DE JOURDANNE.

SAGELL DE LA ESCOLO AUDENCO.

Fourès il

RETRAT Y FIRMA DE A. FOURÈS.

vora del Garona y del Aude, va referse aprop del Rosa. Los llenguadocians foren los primers de respondre a la invitació dels provençals per a colaborar a l'obra del felibrige.

A les primeres reunions hi figuraren: Arnavielle, Azaïs, Chabaneau, Langlade, Mir, Roumieux, de qui hem parlat ja, Tourtoulon, Marsal, Sans, Bringuier; però'ls més coneguts entre'ls moderns son: de Ricard, Estieu, Fourès, Rouquet y Gaston Jourdanne.

Hi há al Lenguadoch vuyt escoles felibrenques: *de la Miougrano*, a Nimes; *du Parage*, a Montpellier; *de la Tabo*, a Allier; *Moundino*, a Tolosa; *de Ceto*, a Cette; *Auvergnato e del Naut-Miéjour*, a Aurillac; *de Montsegur*, a Foix, y, per fi, l'*Escolo Audenco*, qu'es potser la més important.

La Escolo Audenco, de Carcassona, anomenada axís pel riu Aude, que passa per la ciutat, té per lema *Atax Audax*, triat per En Fourès, y, per segell, lo riu corrent al peu d'un castell enrunat, fou fundada en 1892 y es centre literari de gran valú; té per orgue la *Revue Méridionale*, anomenada avans de 1889 *Revue de l'Aude*.

Una de ses publicacions més famoses es la *Muso Silvestro*, d'En August Fourès; poeta y obra son dignes de la fama que tenen.

Han anomenat a n'En Fourès lo Mistral del Lenguadoch, ab molta justicia. La producció, bilingüe, es molt notable, per la correcció del llenguatge y la elevació literaria completa, armònicament influída per sa cul-

tura, que li feya trovar formes especials, modismes y detalls curiosos, y per son amor a la natura, fruyt d'una infantesa, d'una juvenesa passades ab independéncia al camp, verdaderament viscudes.

En son temperament, en sa obra, en ses idees, s'hi veuen les senyals de les dues influéncies capdals de sa vida. Treu son amor al treball de la observació de la natura, ja que tot es treball en ella, y ne treu també la direcció de son esperit, essencialment aymador de la llibertat y del federalisme. Se coneix ademés que preveya sa próxima fi, ocasionada per malaltia incurable, perque tracta de fixar totes ses idees per no dexar incompleta sa obra y poder morir tranquil.

Son caràcter seriós feu per la causa del federalisme al Lenguadoch tot lo que Roumieux y'ls seus amichs, donades llurs tendéncies rialleres y purament literaries, no pogueren acabar.

Escrigué primer en francés: *Silves paiennes* (1872), *Oiselets et*

EMBLEMA DE FOURÈS.

fleurettes (1872), *Antle* (1873), *Marsyas* (1874), *La grande armoire* y *Le lion* (1875), llibrets de versos; escrigué després en prosa *Gueuserie*, que es una joia de fina observació; *Les sauveurs obscurs*, com l'anterior publicat en 1875; *L'avocat muet*, un any després y *Le Cassolet* (1889); després estudià separadament los hòmens de l'Aude (1888-91), los jochs de nens y les majòliques del Lauragais (1891), la bibliografia de Castelnadary y sos principals poetas d'oc.

Les poesies llenguadocianes, escrites totes en dialecte Lauragais, s'escamparen primer en llibrets, concursos y periòdichs, y foren reunides en tres volums: *Les Grillhs* (1888), *Les Cants del Soulelh* (1891) y *La Muso Silvestro*, publicat en 1896 per la Escolo Andeco, després de sa mort. Seria de desitjar que son ultim recull, *La Segò*, vegés la llum.

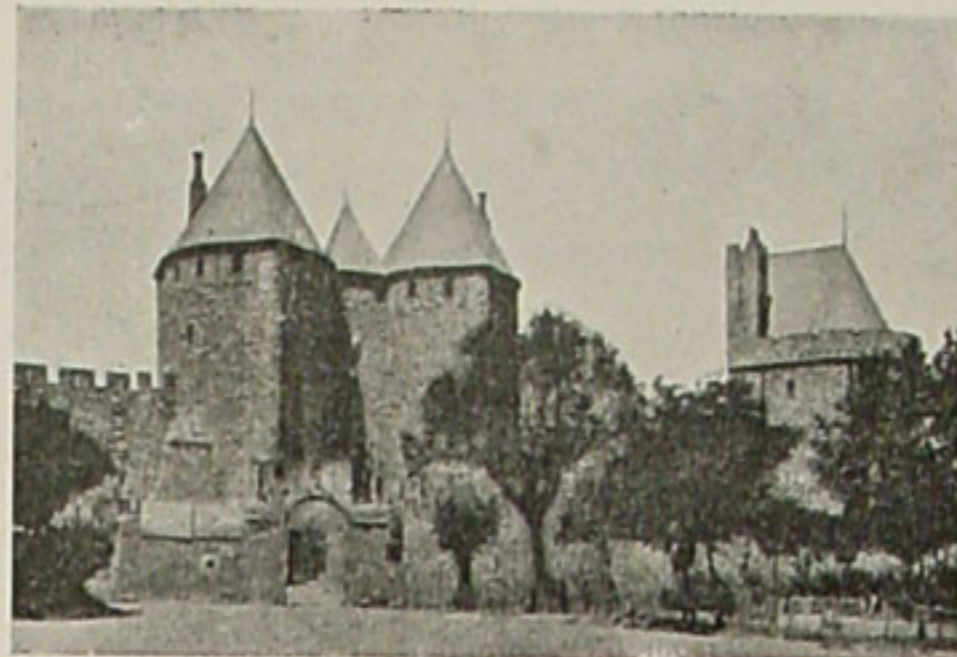
Fourès, que com á majoral havia pres lo nom de *Cigalo de la libertat*, morí en 4 de setembre de 1891, havent nascut en 8 d'abril de 1848. Nasqué y morí á Castelnadary, y hi volgué ser enterrat dret dins la tomba. En 10 d'agost de 1898, sos admiradors l'hi aixecaren á Tolosa un hermós monument degut al escultor Ducuing.

La biografia més exacte que d'aquest poete existeix, es la que escrigué en Gaston Jourdanne, son gran amich.

En Jourdanne es també un felibre ilustre, un dels hòmens més conexedors del esperit del Felibrige y de la historia de sa terra. Arrivá al regionalisme ben tart, per verdadera convicció, y l'hi doná sa activitat incansable.

Seduhit pels progressos de l'associació, tractá de fixarne les principals fases y ho conseguí en son immortal *Histoire du Felibrige*, á qui ha d'acudir tothóm qui vulga parlar de regionalisme francès ó de la literatura moderna d'oc.

Estudia detingudament en ella lo período de formació (1854 á 1859), lo d'expansió (1859-76), lo d'afirmació (1876-97) y l'actual, sentant ademés algunes conclusions sobre'l pervenir del felibrige. Completa aquest estudi ab una serie de documents y notícies sobre les dissidencies del felibrige (*trouvaires* y *patoisants*), la llengua dels felibres, los fundadors de l'associació, les opinions sobre'l felibrige á França y al extranger, la organisió

DETAIL DE CARCASSONA.

administrativa y'l blasó felibre. Facilitan les consultes los index per ordre alfabetic y per materies.

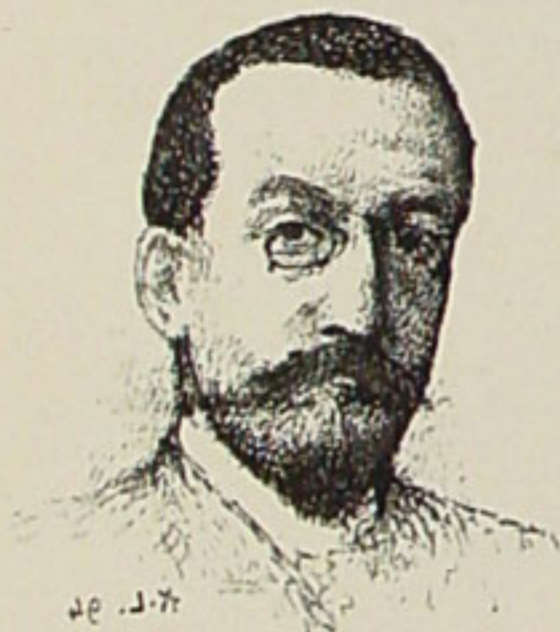
Los estudis preparatoris per aquesta obra vegeren la llum en la *Revue des Pyrénées*, de Tolosa, y aparegué'l volúm á la llibreria Roumanille, d'Avinyó, en 1897. Consta de 320 planes en octau, ab 23 retrats dels principals personatges citats.

Son obra comprén ademés: *Bibliographie languedocienne de l'Aude*, *Les littérateurs languedociens de Narbonne*, *Éloge de Goudelin* y ultimament ha sortit lo *Guide à la cité de Carcassonne*, completat per nombroses y encertades ilustracions.

Jourdanne, nascut en 1858 á Narbona, va ser nomenat majoral en 1894 y prengué'l títol de *Cigalo de la Patrio*, després li donaren lo càrrech de síndich del felibrige pel Llenguadoch, Lemouzi, Auvernia, Gasconia, Bearn y Navarra. Es doctor en dret, representa'l ministeri d'Instrucció Pública y Bellas Arts, ha desempenyat varis càrrechs administratius y acull ab afabilitat y entusiasme tot lo que va al felibrige, haventho fet en especial per aquestos humils travalls, que li deuen casi tot lo que son.

Vilanova.

VÍCTOR OLIVA

de J. O.

G. Jourdanne

en testimoniage de bona impressió

a Narbonne Victor Oliva

G. Jourdanne

RETRAT Y AUTÓGRAF DE JOURDANNE.

PENÓ DE LA ESCOLO AUDENCO.

MONUMENT Á FOURÉS,
EN LA CIUTAT DE TOLOSA.

DINS UNA "VILLA" ROMANA

SONET

PLAUME avançar per un jardí desert
quan creix l'ombra dels arbres gegantina,
vejent sota'l ramatge que s'inclina
com lluny blaveja l'horisont obert...

Allà montanyes de contorn incert,
y ab la pols d'or ab que la llum declina
daurada vagament l'alta ruina,
dins la planura qu'en la mar se pert...

Plaume veure de marbres coronat
l'estany hon flotan sobre l'aygua pura
uns cisnes de plomatje immaculat.

Plaume aquí omplir la quietut obscura
del meu cor, ab la triple magestat
de l'història, del art y la natura!

MIQUEL COSTA, PBR.

Palma.

NOSTRES GRAVATS

REGATES, PER J. LLAVERÍAS.

Estém en plena temporada de vida sportiva y les regates á la vela y al rem tenen lloch tots los dies en totes les platjes de la nostra extensa costa, tan encantadora pels variats paisatges ab que Deu va dotarla, com per les boniques, blanques y polides poblacions que la enjoyan, planté de marinos d'ofici que dirigexen ses embarcacions á llunyanes terres per á passejarhi l'esperit de la nostra rassa y de marinos de afició que sols surten quan la temporada es apropòsit per al cultiu del seu preferit sport: les regates.

Lo dibuix del senyor Llaверías nos presenta una de aquestes notes tan característiques, que tan bé sab sorprendre l'artista de la vida real. Representa l'Instant suprém en que'ls esperits están en tensió, en que depent de un detall insignificant la victoria disputada... y res, les cares dels tripulants de la barca dirán més als nostres benvolguts llegidors que no diríam nosaltres. Ells ho diuen tot.

SANT CUGAT DEL VALLÉS

Los que han visitat aquest antich Monestir y senten quelcóm al contemplar les grandeses passades de la nostra terra que tan eloqüentment pregonan aquells murs, los que saben llegir al fons del seu cor los recorts que evocan aquelles arcades y capitells, aquests saben prou bé lo qu'es y significa aquest grandió monument pel que tant sentía lo difunt bisbe doctor Morgades.

La seva importancia artística y relligiosa es ben notoria per á tots los qu'en nostra terra se preocupan de les arts y particularment de les seves manifestacions dels temps passats bon xich més sólides que les de avuy en día.

Nostres llegidors podrán apreciar brillantment en los gravats que publicuém en lo present número, la puresa de línies, la grandiositat de concepció y la verament notable pulcritud de aquesta obra mestre que tan olvidada tenen los que están obligats á la seva conservació y que tants recorts guarda que están íntimament lligats ab la història esplendorosa de la nostra patria.

Innombrables son les vegades que se ha sollicitat dels que poden ferho la conservació ó restauració de aquesta joia arquitectónica, però en va.

GENT DE CASA, PER MARIANO FOIX.

ELL.— ¿Entesos?

ELLA.— Sí, rumansos. Altra feyna hi há.

Catalunya no es mestressa de lo seu y no pot fer més que exclamar-se, avuy per boca de uns, demá per boca de altres, com ho ha fet ara fa poch dies la *Asociación artística-arquitològica Barcelonesa*.

Y segurament que al contemplar los nostres llegidors aquells claustres y al remontar la seva imaginació als anys de la seva floxensa, compendrán perfectament que'ls fills de Sant Cugat del Vallés, xamosa vila de 2.200 habitants, arredossada al peu del vell Monestir, siguin tots ells bons fills de la terra y glatexin entusiasta y constantment per la renaixensa de la nostra benvolguda Catalunya, com n'es un bonich exemplar nostre amic N'Esteve Camarasa, home de cor, treballador y actiu que ab la seva industria persegueix lo benestar dels seus convehins, fent tot lo possible per á enmenarlos pel camí de la redenció dels pobles, pel camí de la vera llibertat.

Filla de aquest esperit patriótic que aniu en lo cor dels fills de Sant Cugat, fou la fundació de la societat coral *La Lira*, associació que conta ab un nombre de associats més que regular y que fa més de un any, durant la celebració dels exámens públichs de les escoles de aquella població, va inaugurar les tasques de les seccions de noys y noyes.

¡Avant, fills del poble! Cantéu, cantéu á totes hores aquestes cançons tendrívoles que portan l'ayre del terror, que aquestes son las que han de purificar lo cor de tots los fills de la terra.

Religiosa, per S. E.—Gazeta política, per M. R.—
Crònica del Principat.—Folletí: Dos inventaris de
Montserrat. (Plech III).

DOTZE CERTAMEN LITERARI D'OLOI

1901

La Junta elegida per la «Agrupació Catalanista»
d'aquesta vila pera la organització de dit Certamen,
convida a tots los conreuhadors de les lletres, poe-
tes y prosistes de nostra estimada Patria, a pendre
part en la catalana festa que, si a Deu plau y baix
la presidència de la autoritat local, tindrà lloch en
un dels dies, que oportunament se designarà, de les
prop vinentes festes de nostra excelsa patrona la
Verge del Tura.

La Junta desitja inspiració y bona sort als es-
criptors que prenguin part en aquesta lluyta litera-
ria per a escriure les composicions, que serán jutja-
des y premiades de conformitat ab lo següent car-
tell:

Premis ordinariis.

Primer.—Flor natural; premi anomenat «d'honor
y cortesia». S'adjudicarà a la millor poesia de tema
lliure. L'autor, com es de costum, deurà ferne pre-
sent a la dama de sa elecció, la que, proclamada
Reyna de la Festa, des de son lloch presidencial
entregarà ls demés premis als altres autors llorejats.

Segon.—Un objecte artístich, ofrena del ilu-
strisim Ajuntament, per a adjudicarse a la millor com-
posició en vers ó en prosa, inspirada en la Santa
Vera Creu de Besald.

Tercer.—La «Agrupació» fa ofrena d'una ploma
d'or a la millor poesia de Patria.

Premis extraordinariis.

Quart.—Lo reverent doctor don Esteve Ferrer,
Rector d'aquesta villa, fa donació d'un objecte d'art
a la millor descripció poética de les tradicions ó
costums olotines.

Quint.—L'excelentissim senyor Marqués de
Camps, Diputat a Corts per aquest districte, ofereix
un objecte artístich per a ésser adjudicat al autor de
la millor biografia del insigne olotí don Joan Pere
Fontanella.

Sisé.—Don Marián Bassols, Diputat provincial,
ofereix un objecte d'art a la millor historia d'Olot.

Seté.—Don Miguel Blay, ofereix un busto mode-
lat pel donador a una poesia de tema lliure.

Vuyté.—Don Joseph Berga y Boix, director de
la Escola de Bellas Arts d'Olot, fa ofrena d'un cua-
dro al oli original del meteix, a una tradició ó lle-
genda catalana.

Nové.—Un cuadro al oli, ofrena de don Marián
Vayreda, son autor, a la millor composició en pro-
sa descriptiva de costums ó paysatge de la Monta-
nya de Catalunya.

10.—Don Joseph Berga y Boada fa donació d'u-
na obra d'art original, per a adjudicar a la millor y
més nova colecció de rondalles curtes.

11.—Don Melcior Domenge fa donatiu d'un cua-
dro al oli, original del meteix, a la millor colecció
de poesies curtes de tema lliure.

12.—Don Celestí Devesa ofereix un busto de
terra cuyta al millor article literari qual tema's dexa
al bon gust del autor.

13.—Don Lluís Pla regala un objecte d'art, ori-
ginal del ofertor, a la millor poesia humorística.

14.—«El Arte Cristiano» fa ofrena d'una imatge
de Santa Cecilia, construcció de la casa, ricament
decorada, al autor de la millor cansoneta, de sabor

popular y montanyench, sobre una poesia inédita
ó no.

Condicions.

1.ª Tots los treballs haurán d'ésser inédits y
escrits en catalá.

2.ª Dits treballs deurán ésser enviats al Secre-
tari del Jurat calificador don Joseph Grassiot, car-
rer de Sant Ferriol, número 25, avans del día 20
d'agost vinent; dins d'un plech clos acompanyat
d'altre plech que continga'l nom del autor ó una
contrassenya que identificará'l meteix devant del
Jurat avans del día de la festa, al objecte de poder-
li ésser entregat en la metexa'l premi que se li ha-
gi concedit. Aquest plech deurá portar en la cuber-
ta'l títol y lema de la composició respectiva.

3.ª Los autors de les composicions premiades
que, per inobservancia de lo establert en la condi-
ció precedent resultin anónimes en l'acte de la festa,
s'entendrà que renuncian al premi que'ls pertoca.

4.ª Lo Jurat concedirá tanta accésits y men-
cions honorífiques com cregui convenient als pre-
mis que adjudicará. Als premis que dexin d'aju-
dicarse per no esserne mereixedora, en concepte
del Jurat, cap de les composicions que hi obtin, no
se'ls concedirán accésits.

5.ª No s'entregarán los premis sino als autors
que'ls hagin guanyat ó a persona degudament auto-
risada ó previament indicada per ella per a retirarlos.

6.ª La Junta organitzadora's reserva la propie-
tat de les obres premiades per terme d'un any, a
comptar desde'l día de la festa.

Constituirán lo Jurat calificador los senyors don
Bartomeu Robert, president; don Sebastiá Sans,
vis-president; don Joseph Burch, pbr., don Evell
Barnadas y don Pere Oró, vocals, y don Joseph
Gassiot, secretari.

Olot, 28 de juny de 1901.—Per la Junta orga-

L'ANY 1925.—Lord Roberts y Lord Kitchener celebrant lo 25 aniversari de la guerra Sud-Africana y los recorts dels seus retumbants telegrames de victoria.

(Kikeriki, Viena.)

UN PENSAMENT.—L'Onclt.—Si la Xina tingués consciencia de sa força ó li sortís un Napoleon xino, ¿consentiria aquest gegant dexarse portar per la petita Europa?

(Judge, Londres.)

—Lo pays resta tranquil. Ni l'ombra d'un boxer. Podém marxar.—(Fischietto, Turín)

nisadora: Lo president, Eliseu Sala.—Lo secretari, Joaquín Esquena.

Nota.—Se prega á les persones que resultin guanyadores de la Flor y del premi musical, que posin sos noms en conexement del jurat com més aviat puguin millor.

CURIOSITATS

Y PASSATEMPS

S'ha ensajat lo següent medi per á tornar tota la seva força productora á una vinya vella, encara que tinga cinquants, sexanta ó més anys. Se fa en la soca del cep, sobre meteix del nú vital, una incisió circular que penetri dos ó tres milímetros en la soca, ab lo qual lo nú produheix brots vigorosos. Fet axó á la primavera, al istiu vinent s'extirpan les branques dels ceps vells que no llevin y s'escapsan les restants á fi de concentrar la sava en lo nú vital y les seves ramificacions. Al hivern se poda tot lo vell, dexant solament los brots y sarments nous, los quals forman la planta rejuvenida. Al meteix temps se té de femar bé la planta, posant l'adop en un clot fet al voltant del cep. Si al primer any no surten brots, se repeteix la incisió al any següent de la metexa manera.

Certes gallines tenen la mala costúm de menjar-se'ls ous. Tant singular tendència es lo resultat de la alimentació pobra en

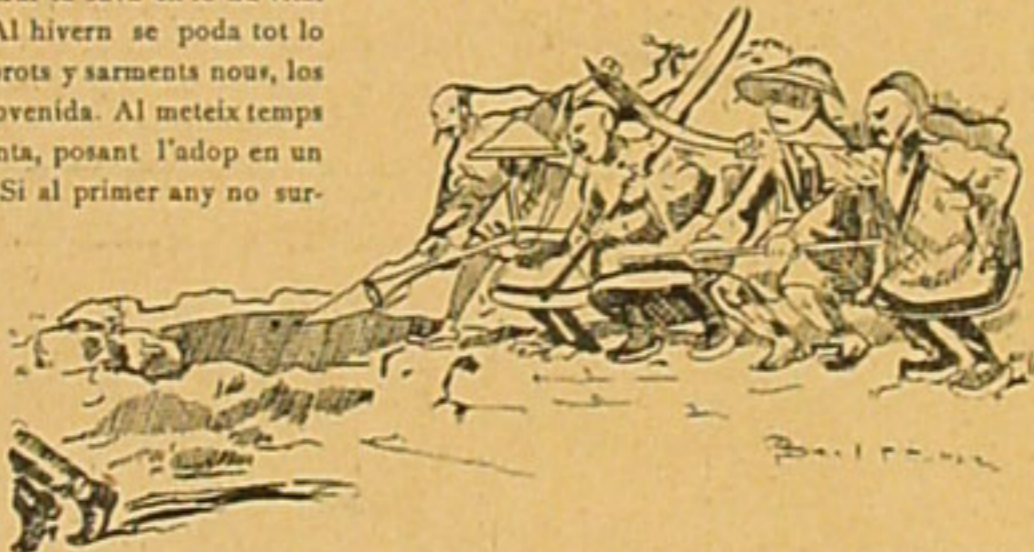
provar posárloshi aprop ous de porcellana; axís que'ls veuen los picotejan per desferlos y, no conseguintho, acaban generalment per abandonar aquella costúm.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 — Nom d'home.
- 3 1 2 1 — Abans de menjar.
- 1 2 1 — Nom de dona.
- 5 1 — Nota.
- 4 — Vocal.

CONVERSA

- (Sab que acaban de dirme, senyora Mónica?)
- Que sé jo.
- Que han arribat los diputats catalanistes.
- ¿Quí t'ho ha dit?
- Lo fill del senyor Joseph.
- ¿Quín? ¿L'Aleix?
- No. Lo que li acabo de anomenar ara fa poch.

LOS XINOS.—¡Bon viatge!

(Fischietto, Turín)

Sumari del núm. 16

GRAVATS: En Manel Folguera y Durán, president de la «Unió Catalanista».—En Leonci Soler y March, diputat regionalista de Manresa. — Jurat del concurs de flors celebrat al Palau de Belles Arts. — Lo Sagrat Cor de Jesús, quadro de A. Utrillo (fot. de Audouart). — La iglesia de Sant Pere de Tarrassa y'l castell de la antiga Egara. — A la arribada: Grupos de assambleistes. — Un catalanista repartint medalles y llibres á la maynada.—A l'hora de comensar les sessions de la Assamblea. — Pels vols del teatre: grupos de assambleistes.—Ultima sessió: sortida de la Assamblea.—La bandera de la Agrupació regionalista de Tarrassa. —Gran ápat catalanista verificat á Tarrassa lo dia 27 de maig.— Lo Pi de les Tres Branques. — Joan Monjo y Pons. — Colegi Nautich-Mercantil de Vilassar de Mar. — L'Orfeó de Campdevánol. — Benedicció de la senyera del Orfeó.— Vista general de Ontenient. — Un costat de la vila. — Afores de Ontenient. — Blanca Monnier, la segrestada de Poitiers.—Sala d'armes del Círcul Equestre de Barcelona: Una «poule» al ayre lliure.—Casa de la ciutat de Manresa ahon se aprovaren les célebres Bases catalanistes.—Rondalla. —Caricatures.

TEXT: Crónica de Catalunya, per Ferrán Agulló y Vidal. — La Assamblea de Tarrassa, per J. A. B.— ¡Enamorat!... (poesia), per Joan Trias Fábregues. — Joan Monjo y Pons, per Pere Juliá y Sust. — Un nou orfeó. — Ontenient, per Joan Portals y Presas.—Nostres gravats. —Sport, per J. Elías Juncosa.—Revista de teatres, per L. F.—Rondalla. — Bibliografía. — Curiositats y passatemps. —Anuncis.

MODAS: Crónica parisenca, per Juliette. —Nostres figurins. —Consells práctichs.

ANUNCIS

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

(ÚNICA ILUSTRACIÓ CATALANA)

REVISTA ARTISTICH-LITERARIA

DE

Catalunya, Valencia, Balears y Rosselló.

Rambla de las Flors, 20, primer.

CADA NÚMERO UNA PESSETA

Mig any..... 11 pessetes.

Un any..... 20 »

Extranger.

Un any..... 25 franchs.

A Filipines, Cuba, Puerto-Rico y demás paissos de l'América llatina, fixarán los preus los senyors corresponsals.

Pagos á la bestreta.

COLECCIO COMPLERTA

DE

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

(primera época.)

Se trova de venda á n'aquesta Administració al preu de

CINCH PESSETES.

ARTÍSTIQUES TAPES PERA GUARDAR

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

apropiades pera Casinos y Biblioteques.

PREU 4'50 PESSETES.

Se venen á n'aquesta Administració y á casa de nostres corresponsals.